

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Patiënt en
Zorgordening
Team C

Ontworpen door

Aan

MVWS

Deadline: 25-03-2026

nota

(ter beslissing)

Beleidsreactie marktonderzoek fysiotherapie

24/3/26

Datum Document
18 maart 2025

Kenmerk
4365550-1095711-PZo

Bijlage(n)

1. Aanleiding

Op 4 februari heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) het eindrapport voor de sector fysiotherapie opgeleverd, als onderdeel van het marktonderzoek paramedische zorg. Op 9 februari jl. is het rapport door het toenmalige demissionaire kabinet, zonder beleidsreactie, met de Tweede Kamer gedeeld. Met deze brief geeft u een beleidsreactie op het rapport en beschrijft u op welke wijze het kabinet invulling geeft aan de verschillende aanbevelingen van de NZa.

Aanleiding voor het marktonderzoek waren toenemende signalen over knelpunten in de paramedische zorg. Het gaat bijvoorbeeld om lange wachtlijsten, hoge uitstroomcijfers onder zorgprofessionals, onvrede over de hoogte van vergoedingen en het contracteerproces. In meerdere debatten en schriftelijke vragen heeft ook de Kamer aandacht gevraagd voor deze signalen. De toenmalige staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg (LMZ) van VWS heeft daarom de NZa in december 2024 gevraagd onderzoek te doen naar het functioneren van de markt voor paramedische zorg.

Met deze brief geeft u tevens invulling aan de toezegging om de Kamer in het voorjaar van 2026 te informeren over het definitieve rapport van de NZa en daaraan gerelateerde moties en toezeggingen¹. Ook geeft u invulling aan het verzoek van de vaste commissie van VWS om een reactie te geven op de brief van derden "reflectie op NZa rapportage over marktonderzoek fysiotherapie"².

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de bijgevoegde Kamerbrief over het marktonderzoek voor de sector fysiotherapie te ondertekenen en te verzenden.

¹ Kamerstukken II 2025/26, 33 578, nr. 166

² Kenmerk: 2026Z05003

Deadline: Gelet op het Commissiedebat eerstelijnszorg op 1 april a.s. dient de Kamerbrief uiterlijk 25 maart te worden verzonden.

Kenmerk
4365550-1095711-PZO

3. Kernpunten

In de Kamerbrief trekt u de volgende conclusies op basis van het onderzoek van de NZa:

- Het kabinet constateert, in lijn met het rapport van de NZa, dat er op dit moment geen acuut toegankelijkheidsprobleem is binnen de fysiotherapie. Op dit moment zijn er voldoende eerstelijnsfysiotherapeuten om de huidige zorgvraag op te vangen.
- Dit kabinet signaleert tegelijkertijd, in lijn met het rapport van de NZa, risico's die op middellange termijn de sector onder druk kunnen zetten. Om ervoor te zorgen dat fysiotherapeuten ook in de toekomst hun rol kunnen blijven vervullen, geeft u aan dat:
 - Van veldpartijen wordt verwacht dat zij gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor het overbruggen van verschillen en het realiseren van een gedeelde visie op de toekomst van de sector;
 - Het kabinet inzet op verdere professionalisering van de sector en partijen ondersteunt bij de implementatie en uitvoering van het Kwaliteitskader fysiotherapie en oefentherapie;
 - Het kabinet inzet op structurele monitoring van de sector.
- Het kabinet acht op dit moment aanvullende regulering, zoals minimumtarieven, niet proportioneel en noodzakelijk. Het kabinet onderschrijft daarmee de analyse van de NZa dat tariefregulering in de vorm van minimumtarieven een zwaar en uitzonderlijk beleidsinstrument is, dat alleen kan worden ingezet bij aantoonbaar marktfalen. Van dergelijk marktfalen is in de fysiotherapiesector op dit moment geen sprake. De NZa is daarom ook terughoudend met het inzetten van andere marktordeningsinstrumenten.
- Tot slot reageert u namens het kabinet op de aanbeveling van de NZa om duidelijke stelselkeuzes te maken die nodig zijn om fysiotherapeuten een volwaardige rol te laten vervullen in de beweging naar passende zorg en de Visie op de eerstelijnszorg. Dat omvat volgens de NZa onder meer het realiseren van passende aanspraak, bijvoorbeeld door de eerste twintig behandelingen op te nemen voor aandoeningen op de 'chronische lijst'³.
 - U geeft aan dat kabinet onderkent dat opname van de eerste twintig behandelingen voor aandoeningen op de 'chronische lijst' kan bijdragen aan een meer stevige positie van fysiotherapie. U geeft aan dat tegelijkertijd geen middelen beschikbaar zijn op de VWS-begroting, en het kabinet deze uitbreiding niet kan invoeren.
 - U geeft aan dat dit kabinet verder inzet op ondersteunen van de implementatie en uitvoering van het kwaliteitskader. Ook zet dit kabinet in op het versterken van de eerstelijnszorg en passende zorg als norm.
 -

³ De aandoeningen zijn opgenomen in artikel 2.6 van het Besluit zorgverzekering. Dit omvat Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering, die ook wel bekend is als 'chronische lijst' of 'lijst Borst'.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Politiek is er veel aandacht voor de paramedische sector, met name voor fysiotherapie:

Kenmerk

4365550-1095711-PZO

- In november 2024 is de motie van het lid Krul aangenomen, waarin wordt verzocht om voor het Commissiedebat Zorgverzekeringsstelsel in juni 2025 in overleg met de NZa en zorgverzekeraars een oplossing te presenteren voor de tarifiering van fysiotherapeuten en daarbij nadrukkelijk de optie van minimumtarieven mee te nemen⁴.
 - De toenmalig staatssecretaris LMZ (Maeijer) heeft eerder de appreciatie "ontijdig" gegeven voor deze motie, omdat het onderzoek nog niet in juni 2025 afgerond kon worden.
 - Om toch zo goed mogelijk invulling te geven aan de motie is op 12 juni jl. een eerste tussentijdse rapportage voor de sector fysiotherapie naar de Kamer gestuurd.
 - In oktober 2025 heeft de toenmalig staatssecretaris LMZ (Pouw-Verweij) aangegeven dat meer tijd nodig is voor de uitvoering van de motie, vanwege de vertraging van het marktonderzoek. Op 9 februari jl. is vervolgens het rapport door het toenmalig demissionaire kabinet, zonder beleidsreactie, met de Tweede Kamer gedeeld.
 - Met deze brief kan de motie definitief worden afgedaan.
- In juni 2025 is de motie van het lid Dijk aangenomen, waarin wordt verzocht om nog dit jaar (2025) met een noodplan fysiotherapie te komen en hierin in ieder geval het invoeren van een minimumtarief mee te nemen⁵.
 - De toenmalig minister van VWS (Hijum) heeft ook de motie Dijk eerder de appreciatie "ontijdig" gegeven, omdat met het marktonderzoek paramedische zorg al stappen worden gezet en de minister dit onderzoek af wilde wachten.
 - In oktober 2025 heeft de toenmalig staatssecretaris LMZ (Pouw-Verweij) aangegeven dat meer tijd nodig is voor de uitvoering van de motie, vanwege vertraging van het marktonderzoek. Op 9 februari jl. is vervolgens het rapport door het toenmalig demissionaire kabinet, zonder beleidsreactie, met de Tweede Kamer gedeeld.
 - Met deze brief kan de motie definitief worden afgedaan.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- In de media is meermaals aandacht geweest voor alarmerende signalen over de toekomst van paramedische zorg. Om deze signalen beter te begrijpen heeft de voormalig staatssecretaris LMZ van VWS daarom toegezegd een marktonderzoek te laten uitvoeren door de NZa.
- Na de publicatie van het rapport hebben verschillende partijen in de media hierop gereageerd:
 - Het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF) heeft een bericht geplaatst "*NZa-rapport slaat plank mis: politiek moet nú ingrijpen om tekorten aan fysiotherapeuten te voorkomen*"⁶. Volgens de beroepsvereniging gaat de NZa voorbij aan het

⁴ Kamerstukken II 2024/25, 33 578, nr. 131

⁵ Kamerstukken II 2024/25, 29 689, nr. 1306

⁶ [NZa-rapport slaat plank mis: politiek moet nú ingrijpen om tekorten aan fysiotherapeuten te voorkomen | KNGF](#)

kernprobleem van de uitstroom in de fysiotherapie. Volgens de beroepsvereniging zijn dat structureel lage tarieven waardoor het vak onaantrekkelijk wordt. De KNGF heeft de voormalig staatssecretaris LMZ een brief gestuurd op 9 februari jl. waarin zij reflecteren op het rapport en zij de staatssecretaris vragen de NZa een aanwijzing te geven om (alsnog) minimumtarieven te introduceren. De vaste commissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft op 12 maart jl. u gevraagd schriftelijk te reageren op de brief⁷. Met deze Kamerbrief geeft u tevens invulling aan het verzoek van de commissie.

Kenmerk
4365550-1095711-PZO

- o Patiëntenfederatie Nederland heeft aangegeven blij te zijn met de aanbeveling in het advies van de NZa om de eerste twintig behandelingen op te nemen voor aandoeningen in Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering, de zogenaamde 'chronische lijst'⁸. Uit verschillende onderzoeken van de Patiëntenfederatie Nederland komt naar voren dat patiënten hoge financiële drempels ervaren voor fysiotherapie. Dit zorgt er volgens de Patiëntenfederatie voor dat fysiotherapie een van de meest gemeden vormen van zorg is uit kostenoverwegingen.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld
N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten
U geeft aan dat het kabinet het belangrijk vindt dat administratieve lasten bij structurele monitoring van de markt beperkt blijven. Het kabinet zet daarom in op hergebruik van bestaande gegevensbronnen.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties
N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid
N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
VWS intern: CZ, MEVA, Z, FEZ
Extern: NZa, ministerie van Financiën

h. Toezeggingen

De volgende toezeggingen worden afgedaan:

- De schriftelijke en mondelinge toezegging in juni 2025⁹ om de Kamer voor medio december 2025 te informeren over het definitieve rapport als de NZa haar marktonderzoek voor fysiotherapie, inclusief mogelijke oplossingsrichtingen, heeft afgerond.
- De toezegging om de Kamer in het voorjaar van 2026 te informeren over het definitieve rapport van de NZa en daaraan gerelateerde moties en toezeggingen¹⁰.

⁷ Kenmerk: 2026Z05003

⁸ De aandoeningen zijn opgenomen in artikel 2.6 van het Besluit zorgverzekering. Dit omvat Bijlage 1 van het Besluit zorgverzekering, die ook wel bekend is als 'chronische lijst' of 'lijst Borst'.

⁹ TZ202507-022

¹⁰ TZ33578-161 en Kamerstukken II 2025/26, 33 578, nr. 166

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Kenmerk

4365550-1095711-PZO